

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/84/2024
Identifikačné číslo spisu:	7217223489
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7217223489.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne D. D. Č., narodenej XX. N. XXXX, U., E. X, zastúpenej advokátom JUDr. Tomášom Polákom, Košice, Poštová 14, proti žalovanému D.P. X., narodenému XX. G. XXXX, U., E. XX, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marián Jusko s.r.o., Košice, Račí potok 2385/3, IČO: 53 769 589, o odstránenie stavby, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-11C/55/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. septembra 2023 sp. zn. 3Co/159/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 11C/55/2017-373 z 22. novembra 2021 uložil žalovanému povinnosť odstrániť železobetónový múrik vrátane železných stĺpikov v celom rozsahu až po úroveň betónového múrika osadeného žalobkyňou nachádzajúci sa na pozemku KN - C parcelného č. XXXX/X, k. ú. G. D., obec U. v rozsahu od 18,3 m do 28,20 m hranice medzi pozemkami podľa meračských náčrtov v znaleckom posudku č. 7/2015 zo dňa 30. mája 2016 a jeho doplnku zo 4. januára 2019 potvrdeného geometrickým plánom č. 28/2019 z 12. apríla 2019 vypracovaným znalcom M. D. G., E. do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; žalovanému uložil povinnosť na vlastné náklady uviesť do pôvodného stavu a opraviť všetky doposiaľ zrealizované zásahy do terénu žalobkyne; žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 119 ods. 1 a 2, § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 127 ods. 1, § 135c ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou pozemkov registra KN - C parcelného č. XXXX, XXXX/X a č. XXXX/X zapísaných na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX pre k. ú. G.P. D., obec U.-G.. Žalovaný je výlučným vlastníkom pozemkov registra KN - C parcelných č. XXXX/X a č. XXXX/X zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. G. D., obec U. - G.. Uvedené pozemky sú bezprostredne susediacimi, ktoré

tvoria po celej svojej dĺžke spoločnú hranicu medzi rodinnými domami a susednými pozemkami v ich výlučnom vlastníctve. Medzi stranami sporu prebehlo konanie na Okresnom súde Košice II vedené pod sp. zn. 42C/173/2013, v ktorom bola rozsudkom uložená žalobkyni (v uvedenom spore ako žalovanej) povinnosť odstrániť oplotenie vrátane betónového múrika nachádzajúceho sa na pozemkoch žalovaného (v uvedenom spore ako žalobcu) registra KN - C parcelného č. XXXX/X a č. XXXX/X zapísaných na LV č. XXXX. Súd v uvedenom konaní vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2015 vypracovaného znalcom M. D. G. z 30. mája 2016, v ktorom hranicu právneho stavu medzi stranami sporu konania vymedzil znalec bodmi v znaleckom posudku č. 5 a 8 ako priamku v prílohe č. 9 a 11 znaleckého posudku. Znalec skonštatoval a zároveň aj vyčíslil rozsah zásahu výstavby betónového múrika a oplotenia žalobkyňou do pozemkov žalovaného. Následne žalovaný ohlásil stavebnému úradu mesto Košice výstavbu betónového oplotenia na hranici pozemkov parcelného č. XXXX/X k. ú. G. D..

1.2. Súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2015, ako aj z doplnku k znaleckému posudku č. 7/2015 zo 4. januára 2019 vypracovaného znalcom M. D. G. E.. a geometrického plánu č. 28/2019 z 12. apríla 2019, rovnako vypracovaným znalcom M. D. G. E., z ktorých bol znalcom zásah stavbou žalovaného do pozemku žalobkyne vymedzený na celkovo 1 m². Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní a to výsluchom strán sporu, svedkov, znalcov, ale aj listinnými dôkazmi dospel k záveru, že oplotenie žalovaného v časti od 18,3 m do 28,20 m hranice podľa meračských náčrtov medzi pozemkami registra KN-C parcelných č. XXXX/X a č. XXXX/X a pozemkom registra KN-C parcelného č. XXXX/X k. ú. G. D., podľa meračských náčrtov rekonštruovanej vlastnickej hranice pozemkov stanovenej znaleckým posudkom č. 7/2015 a jeho doplnkom zo 4. januára 2019 potvrdeným geometrickým plánom č. 28/2019 z 12. apríla 2019 úradne overeným dňa 26. apríla 2019, zasahuje do pozemku žalobkyne, preto v súlade s ustanovením § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka nariadil žalovanému jeho odstránenie. Zároveň uložil žalovanému aj povinnosť na vlastné náklady pozemky žalobkyne zasiahnuté jeho stavebnou činnosťou uviesť do pôvodného stavu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 7. septembra 2023 sp. zn. 3Co/159/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení skonštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, ak vychádzal z názoru, že žalovaný zriadil na pozemku žalobkyne neoprávnenú stavbu, ktorú následne správne právne posúdil, ak uložil žalovanému povinnosť túto stavbu odstrániť. Nepovažoval odvolanie za dôvodné pokiaľ odvolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z neúplne zisteného skutkového stavu, ak vychádzal z pôvodného znaleckého posudku č. 7/2015 vypracovaného pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 42C/173/2013, rovnako aj v konaní o odstránenie stavby. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo nesporné, že za účelom vyriešenia tohto sporu boli potrebné odborné znalosti, preto správne súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2015 vypracovaného v konaní vedenom pod sp. zn. 42C/173/2013 ohľadom spornosti hranice medzi tými istými sporovými stranami a jeho dodatku vypracovaným tým istým znalcom M. D. G. E.. dňa 4. januára 2019. Spornou podľa žalobkyne bolo neoprávnené postavenie plotu žalovaným medzi pozemkami registra KN-C parcelných č. XXXX, č. XXXX/X a č. XXXX/X jej vlastnícky patriacim. V zmysle záveru znaleckého posudku č. 7/2015 znalec určil spoločnú vlastnícku hranicu červenou farbou a zadefinoval ju lomovými bodmi č. 5 a 8 v prílohe č. 9 a 11 znaleckého posudku. Znalec v doplnku k znaleckému posudku zameraním skutkového stavu oplotenia s betónovou podmurovkou na spoločnej hranici pozemkov registra KN-C parcelných č. XXXX/X a č. XXXX/X, ktorej vlastníkom je žalovaný a parcelného č. XXXX, ktorej vlastníčkou je žalobkyňa, vyhotovil grafickú prílohu č. 3, v ktorej je zrejмый zásah do pozemku žalobkyne pozemku registra KN-C parcelného č. XXXX. Taktiež konštatoval, že plocha rozsahu zásahu postaveného plotu s betónovým múrikom o šírke 10 cm je 1 m² do pozemku žalobkyne tak, ako to farebne uviedol v modrom grafickom vykreslení v prílohe č. 3 doplnku č. 1 k znaleckému posudku.

2.2. Vzhľadom na uvedený skutkový stav nebolo možné súhlasiť s názorom žalovaného, že znalecký

posudok č. 7/2015 nie je použiteľný, nakoľko múr bol postavený po vypracovaní tohto znaleckého posudku a nebol v ňom zakreslený. Uvedené tvrdenie je síce pravdivé, ale práve z tohto dôvodu bol vyhotovený doplnok k znaleckému posudku, z ktorého je zrejmy zásah žalovaného do pozemku žalobkyne. To, že znalecký posudok bol vypracovaný v inom konaní samo o sebe neznamená, že nie je v konaní použiteľný s odkazom na ustanovenie § 187 ods. 1 CSP. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu vecí a čo sa získalo zákonným spôsobom dôkazných prostriedkov. Za dôkazný prostriedok sa považuje aj listina, resp. v danom prípade odborné vyjadrenie, za ktoré treba považovať aj znalecký posudok vypracovaný pre iné konanie. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že dodatok k znaleckému posudku je v rozpore so zákonom a teda je absolútne nepoužiteľný. Z ustanovenia § 17 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z. z.“) je zrejme, že znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu, ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone a požiadal o to zadávateľ. Keďže v pôvodne podanom znaleckom posudku č. 7/2015 nebola zohľadnená skutočnosť a to výstavba betónového múra žalovaným, správne požiadala žalobkyňa ako zadávateľka o doplnenie znaleckého úkonu. Doplnením tohto znaleckého úkonu nedošlo k zmene účelu úkonu, na ktorý bol vypracovaný, lebo sa jednalo o spor medzi tými istými stranami a o spornosť hranice medzi susediacimi pozemkami. Súd prvej inštancie správne teda vychádzal z pôvodne vypracovaného znaleckého posudku a jeho dodatku znalcom M.. D. G. E..

2.3. K námietke žalovaného týkajúcej sa rozpornosti uvedeného znaleckého posudku s predloženým znaleckým posudkom M.. D. L. E., žalovaným odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal so spornosťou oboch znaleckých posudkov výsluchom znalcov za účelom odstránenia nejasností a dospel aj k správne mu záveru, že znalci pre zameranie spornej hranice medzi susednými pozemkami použili iný meračský spôsob, pričom obaja sa pohybovali v rámci platných právnych predpisov upravujúcich túto ich odbornú činnosť. Znalec M.. G. D. E.. pracoval s odchýlkou 8 cm a znalec M.. D. L. E.. pracoval s odchýlkou 24 cm, ktorá bola tiež v súlade s platnou vyhláškou. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy, že v predchádzajúcom spore vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 42C/173/2013 ohľadom spornosti hranice vychádzal súd zo znaleckého posudku M.. G. D. E., ktorý pracoval s odchýlkou 8 cm, preto aj v tomto konaní bolo potrebné vychádzať pri rozhodovaní v rámci uvedenej odchýlky 8 cm. Správna bola aj úvaha súdu prvej inštancie, že o spornosti hranice medzi spornými pozemkami strán sporu už bolo všeobecným súdom rozhodnuté konštatovaním zásahu jednej sporovej strany do vlastníckeho práva druhej strany. Ak bola prejudiciálne vyriešená spornosť hranice medzi stranami sporu v inom konaní, je záväzná pre tieto strany aj v nasledujúcich konaniach, pokiaľ nedošlo k zmene skutkového stavu. Nebolo preto možné vyčítať súdu prvej inštancie nesprávnosť zistenia skutkového stavu, ak pri rozhodovaní vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2015 a jeho dodatku. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2015 a jeho dodatku, hoci múr bol postavený až po vypracovaní uvedeného znaleckého posudku, a teda múr nebol zakreslený v geometrickom pláne. Tento posudok navyše nebol vyhotovený pre dané konanie, ale na iný účel. K dodatku k znaleckému posudku uviedol, že tento je v rozpore so zákonom a je absolútne nepoužiteľný s poukazom na § 17 ods. 1, 7 a 9 zákona č. 382/2004 Z. z. Vo vzťahu k doplneniu znaleckého posudku boli porušené všetky citované ustanovenia zákona, a to s poukazom na iného zadávateľa, iné konanie, ale najmä účel znaleckého posudku. Napriek tomu súd založil svoje rozhodnutie výlučne na znaleckom posudku č. 7/2015 a jeho dodatku, čím porušil právo žalovaného na spravodlivý proces. Vzhľadom na uvedené, žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, keďže iný dôkaz nepredložila, zatiaľ čo žalovaný sám predložil riadny posudok M.. L., E., ktorý preukázal, že do vlastníckych práv žalobkyne nezasiahol. V prípade rozporu medzi posudkami mal súd prvej inštancie podľa § 207 ods. 3 CSP nariadiť kontrolný znalecký posudok, čo neurobil. Znalec M.. G., E.. navyše použil nesprávnu odchýlku 8 cm určenú pre budovy, namiesto

normy T3 určenej na hranice pozemkov, a vypracoval geometrický plán bez súhlasu žalovaného. V skutočnosti nie je sporná hranica, ale len jeden bod, preto sú závery súdu prvej inštancie nesprávne a nepodložené. Odvolací súd síce reagoval na odvolanie, ale zásadné okolnosti buď opomenul, alebo ich vyhodnotil nesprávne, rovnako ako súd prvej inštancie. Nevysporiadal sa s tým, že znalecký posudok M. G., E. nebol vyhotovený pre toto konanie a jeho doplnok bol v rozpore so zákonom č. 382/2004 Z. z., keďže on požiadaval iný subjekt, než pôvodný zadávateľ. Ustanovenie § 17 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. striktné uvádza postup, akým kto môže požiadať znalca o doplnenie znaleckého posudku. Ide vyslovene len o pôvodného zadávateľa. Nikto iný nemôže požiadať o doplnenie znaleckého posudku, čo sa v tomto konaní udialo v rozpore so zákonom. Teda, pokiaľ odvolací súd uviedol, že za dôkaz môže slúžiť len to, čo bolo získané zákonným spôsobom, logicky nie je možné, aby sa na doplnok znaleckého posudku M. G., E. hľadalo ako na zákonný dôkaz, ktorý je podľa jeho názoru absolútne neprípustný. Rovnako nie je správne použiť znalecký posudok vypracovaný na iný účel ako plnohodnotný dôkaz v tomto konaní. Odvolací súd tiež nesprávne interpretoval skutkový stav, nakoľko žalovaného múrik so šírkou 10 cm je celý na jeho pozemku a nezasahuje do pozemku žalobkyne. Neexistuje žiaden dôkaz o tvrdenom zásahu do hĺbky 1 metra, ktorý odvolací súd uviedol. Jediným zákonným znaleckým posudkom je posudok M. L., E., podľa ktorého k zásahu do práv žalobkyne nedošlo. I napriek tomu súdy nižších inštancií neoprávnene preferovali znalecký posudok M. G., E... Bez riadneho odôvodnenia ignorovali dôkaz, ktorý predložil žalovaný. Týmto postupom, teda použitím nezákonného dôkazu, nesprávnym vyhodnotením znaleckých posudkov a ignorovaním relevantného dôkazu, došlo k porušeniu ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a zásad spravodlivého procesu. Rozhodnutia oboch súdov považoval preto za arbitrárne, nepreskúmateľné a nezákonné. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalovaným uplatnený dovolací dôvod v zmysle ním tvrdených námietok nebol naplnený. Samotný nesúhlas súdov s procesnou obranou žalovaného nemôže znamenať porušenie jeho práva na spravodlivý proces, najmä ak súdy svoje rozhodnutia logicky, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnili. V predmetnej veci súdy oboch inštancií jasne vysvetlili, z akých dôkazov vychádzali a na základe akých skutočností rozhodli v jej prospech. Žalobkyňa poukázala na bod 64. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa podrobne zaoberal všetkými námietkami žalovaného a objasnil, prečo pri rozhodovaní vychádzal zo znaleckého posudku č. 7/2015 M. G., E. a jeho doplnku, a nie zo znaleckého posudku M. L., E.. Podstatným argumentom bolo, že hranica medzi pozemkami strán sporu bola určená už v predchádzajúcom konaní, a to práve znaleckým posudkom M. G., E., ktorá hranica bola oboma stranami bez výhrad akceptovaná. Ak žalovaný túto hranicu v minulosti nespochybňoval, neexistuje dôvod, aby bola v tomto konaní určovaná nanovo. Z uvedeného dôvodu preto nebolo možné zohľadniť znalecký posudok M. L., E. ako relevantný dôkaz o hranici. Rovnako sa súdy vysporiadali aj s námietkou žalovaného ohľadom použitia odchýlky pri meraniach. M. G., E. pracoval s odchýlkou 8 cm, zatiaľ čo M. L., E. uvádzal odchýlku v rozpätí od 0 do 24 cm. Obe metodiky sú podľa technických predpisov prípustné, avšak výsledky M. G., E. sú presnejšie, čo je významné najmä v prípade, keď ide o zásah plotu len o niekoľko centimetrov. Preto súdy oprávnené uprednostnili jeho závery. Pokiaľ žalovaný namietal nezákonnosť alebo nepoužiteľnosť znaleckého posudku č. 7/2015 a jeho doplnku, žalobkyňa poukázala na čl. 15 CSP a § 191 ods. 1 CSP a zásada voľného hodnotenia dôkazov, v zmysle ktorej žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú silu, a je na súde, aby dôkazy vyhodnotil podľa pravidiel logiky a presvedčivosti. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd preto postupovali správne, keď zohľadnili znalecký posudok M. G., E., ktorý sa vzťahoval na rovnaké nehnuteľnosti a hranicu medzi nimi, pričom táto hranica bola stranami sporu v minulosti bezvýhradne rešpektovaná. Samotná skutočnosť, že žalovaný si dal po rokoch vypracovať ďalší znalecký posudok, len potvrdzuje špekulatívnosť jeho postupu. V konaní vedenom pod sp. zn. 42C/173/2013, žalovaný závery znaleckého posudku č. 7/2015 nespochybňoval a hranicu prijal. Až keď došlo k ďalšiemu sporu, pokúsil sa túto hranicu zmeniť prostredníctvom nového znaleckého posudku, čo súdy vyhodnotili ako účelové konanie. Aj samotný znalec M. G., E. pri výsluchu uviedol, že ak by bol vypracoval nový znalecký posudok na žiadosť súdu, dospel by k totožným záverom ako v doplnku, pretože hranica už bola určená a súradnicovo definovaná, pričom ani jedna zo strán ju v minulosti nenamietala. Pokiaľ žalovaný namietal údajný zásah betónového múrika „1 meter do parcely žalobkyne“, išlo len o zrejmú

pisársku chybu v odôvodnení odvolacieho súdu. Z kontextu rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že súd mal na mysli plochu zásahu o veľkosti 1 m², teda ide len o nesprávne uvedení jednotku, ktorá nijako nemení vecnú podstatu ani správnosť záverov súdov. Na základe uvedených dôvodov navrhla dovolanie zamietnuť; uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolač súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom -

ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že sudy nižšej inštancie vykonaným dokazovaním ustálili skutkový stav týkajúci sa odstránenia stavby - plotu patriaceho žalovanému s konštatovaním, že tento stojí na pozemku žalobkyne. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou pozemkov registra KN - C parcelných č. XXXX, č. XXXX/X a č. XXXX/X zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. G. D., obec U.-G.. Žalovaný je výlučným vlastníkom pozemkov registra KN - C parcelných č. XXXX/X a č. XXXX/X zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. G. D., obec U. - G.. Pozemky žalobkyne a žalovaného sú bezprostredne susediacimi parcelami, ktoré tvoria po celej svojej dĺžke spoločnú hranicu medzi rodinnými domami a susednými pozemkami v ich výlučnom vlastníctve. Medzi stranami sporu prebehlo konanie na Okresnom súde Košice II vedené pod sp. zn. 42C/173/2013, v ktorom bola rozsudkom uložená žalobkyňi (v uvedenom spore ako žalovanej) povinnosť odstrániť oplotenie vrátane betónového múrika nachádzajúceho sa na pozemkoch žalovaného (v uvedenom spore ako žalobcu). Žalobkyňa v konaní predložila znalecký posudok č. 7/2015 z 30. mája 2016 vypracovaný znalcom M.. D. G., E.. v predchádzajúcom konaní sp. zn. 42C/173/2013, doplnok k znaleckému posudku č. 7/2015 zo 4. januára 2019 a geometrický plán č. 28/2019 z 12. apríla 2019, vypracované znalcom M.. D. G. E.. V zmysle záverov znaleckého posudku č. 7/2015 znalec určil spoločnú vlastnícku hranicu červenou farbou a zafinoval ju lomovými bodmi č. 5 a 8 v prílohe č. 9 a 11 znaleckého posudku. Znalec v doplnku k znaleckému posudku zameraním skutkového stavu oplotenia s betónovou podmurovkou na spoločnej hranici pozemkov registra KN-C parcelných č. XXXX/X a č. XXXX/X, ktorej vlastníkom je žalovaný a pozemku registra KN-C parcelného č. XXXX, ktorého vlastníčkou je žalobkyňa vyhotovil grafickú prílohu č. 3, v ktorej je zrejмый zásah do pozemku žalobkyne. Zásah do pozemku vyčíslil znalec na každých dvoch metroch, a to nasledovným spôsobom: 0,07 m vo vzdialenosti 18,30 m od cesty, 0,08 m vo vzdialenosti 20 m od cesty, v úseku od cesty 22 m je zásah 0,09 m, v úseku od cesty 24 m je zásah 0,11 m, v úseku od cesty 26 m je zásah 0,13 m a napokon v úseku od cesty 28,20 m je zásah 0,16 m, pričom rozsah zásahu bol znalcom vymedzený na 1 m². Žalovaný do konania predložil znalecký posudok č. 1/2019 z 30. januára 2019 vypracovaný znalcom M.. D. L., E.. Zo záveru znaleckého posudku č. 1/2019 vyplývalo, že plot zadávateľa svojou polohou nezasahuje do pozemku parcelného č. XXXX, ktorý je vo vlastníctve žalobkyne. Nakoľko závery preložených znaleckých posudkov boli vo vzájomnom rozpore, súd prvej inštancie pristúpil k výsluchu oboch znalcov za účelom odstránenia týchto nejasností. Z ich výsluchu vyplynulo, že závery vo vypracovaných znaleckých posudkoch sú rozdielne z toho dôvodu, že znalci pre zameranie hranice použili iný meračský spôsob, pričom obaja znalci sa pohybovali v rámci platných právnych predpisov. Rovnako z ich výpovedí vyplynulo, že zatiaľ čo znalec M.. G., E.. pracoval pri svojej metóde s odchýlkou 8 cm, znalec M.. L., E.. pracoval s odchýlkou 24 cm. Súd prvej inštancie zohľadnil konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 42C/173/2013, v ktorom konaní sporové strany rešpektovali závery znaleckého posudku týkajúce sa priebehu vlastníckej hranice, ktoré žiadnym spôsobom nerozporovali, preto vychádzal z takto určenej hranice medzi spornými pozemkami a bez ďalšieho nepristupoval k vytyčovaniu novej vlastníckej hranice za pomoci iného meračského spôsobu, ako tomu bolo v prípade vypracovania znaleckého posudku č. 1/2019 M.. L., E..

14. Vzhľadom na vyššie uvedené a z ustáleného skutkového stavu nevyplýva, že by znalecký posudok č. 7/2015 a jeho doplnok vypracovaný znalcom M.. G., E., bolo možné považovať za nezákonný dôkaz. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení dostatočným spôsobom vysporiadal s rozporom medzi znaleckými posudkami, vypočutím znalcov, v súlade so záverom vyplývajúcim z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cz 13/82 z 15. júla 1982. Zároveň jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil na základe akej úvahy vychádzal pri rozhodnutí vo veci samej zo záverov znaleckého posudku č. 7/2015 a jeho doplnku vypracovaného znalcom M.. D. G., E., ako aj z akých dôvodov nevychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 1/2019 vypracovaného znalcom M.. L., E.. Predovšetkým zohľadnil zistený skutkový stav vyplývajúci z právoplatne skončeného konania sporových strán vedeného na Okresnom súde Košice II vedené pod sp. zn. 42C/173/2013, ako aj znalecký posudok č. 7/2015 vypracovaný znalcom M.. G., E., z ktorého vyplýva, že z vyhodnotenia kontrolného merania a zadefinovania správneho priebehu spornej spoločnej vlastníckej hranice medzi C - KN parcelného č.

XXXX, XXXX/X, XXXX/X, ktorý je vykreslený v prílohe č. 8 znalec konštatoval, že v úseku 0.00m (počiatok od cesty) do 28,20m (čo je celková dĺžka spoločnej vlastníckej hranice) je rozsah zásahu (pletivo na stĺpikoch voči vlastníckej hranici) nasledovný: v úseku od cesty 2 m je 0,10m, v úseku od cesty 4 m je 0,07 m, v úseku od cesty 16m je 0,02m, v úseku od cesty 18m je 0,09m, v úseku od cesty 20m, je 0,12m, v úseku od cesty 22m je 0,16m, v úseku od cesty 24m, je 0, 21m, v úseku od cesty 26m je 0,25m a v úseku od cesty 28,20m je 0,29m je žalovaná (v danom prípade žalobkyňa) s plotom na svojom pozemku C- KN parcelného č. XXXX. Súčasne rozsah zásahu (pletivo na stĺpikoch voči vlastníckej hranici) je žalovaná s plotom v pozemku žalobcu (v danom prípade žalovaný) C-KN parcelného č. XXXX/X a XXXX/X „len v úseku 6m od cesty je 0,01m, 8m od cesty je 0,07m, 10m od cesty je 0,13m, 12m od cesty je 0,06m a 14 m od cesty je 0,02m. V uvedenom rozsahu je aj zásah múrikom, ktorý je 0,25m široký a v ktorého strede sú stĺpiky osadené - zabetónované. Správna hranica právneho stavu medzi účastníkmi konania je vymedzená lomovými bodmi č. 5 a 8 ako priamka)- príloha č. 9 a 11. Z prílohy č. 8 k vyššie uvedenému znaleckému posudku súd prvej inštancie zistil, že v pri určovaní priebehu vlastníckej hranice s určením po 2m je na nákrese evidentný zásah tak žalobkyne do pozemku vo vlastníctve žalovaného, ako aj žalovaného do pozemku žalobkyne a to v porovnaní so zrekonštruovanou vlastníckou hranicou pozemku podľa meračského náčrtu. Napokon aj zo správy Slovenskej stavebnej inšpekcie z 24. augusta 2019 vyplýva, že „stavba oplatenia žalovaného nie je realizovaná v súlade s oznámením k ohláseniu, keď stavebník/žalovaný realizoval stavbu svojpomocou bez stavebného dozoru namiesto dodávateľsky firmou TRIOCOMM s.r.o.. Z technického hľadiska je oplatenie, ktoré je ešte stále vo výstavbe realizované v rozpore s ohlásením, keď jeho výška je od 3m do 4,20m (namiesto 3m), z dôvodu realizácie oporného múrika o hrúbke 12cm a výške 1,2m v zadnej časti dvora, pričom overený náčrt, ani popis v oznámení oporný múrik nikde neuvádza. Niektoré stĺpiky nie sú riadne ukotvené v betónovom základe, ale len privarené o výstuž oporného múrika, resp. oplatenie suseda, pričom je zväčšený ich priemer na 100mm namiesto 60mm. Takto zrealizované oplatenie nespĺňa základné požiadavky v zmysle § 43d stavebného zákona z hľadiska mechanickej stability hygieny a ochrany zdravia a životného prostredia. Z predloženého priebehu vlastníckej hranice, ktorý bol súčasťou súdneho sporu sa dá konštatovať, že časť oplatenia v prednej časti dvora a zadnej časti dvora je zrealizovaná aj mimo pozemku stavebníka/žalovaného, na susedných pozemkoch parcelných č. XXXX a č. XXXX, pretože oplatenie p. X. je vedené v tesnej blízkosti oplatenia p. Č.“. V doplnku č.1 k znaleckému posudku č. 7/2015 vypracovanému M. D. G., E., znalec uviedol, že „zásah do pozemku žalobkyne do C-KN parcelného č. XXXX zo strany žalovaného je 0,07m vo vzdialenosti 18,30m od cesty, 0,08m vo vzdialenosti 20m od cesty, v úseku od cesty 22 m je zásah 0,09m, v úseku od cesty 24m je zásah 0,11m, v úseku od cesty 26m je zásah 0,13m a napokon v úseku od cesty 28,20 m je zásah 0,16m. Plocha rozsahu zásahu postaveného plota s betónovým múrikom o šírke 10cm je 1m² do pozemku žalobkyne C-KN parcelného č. XXXX, tak ako je to farebne modro graficky vykreslené v prílohe č. 3 uvedeného doplnku.“ V kontexte uvedeného dovolací súd akcentuje, že súdy nižších inštancií dôsledne vyhodnotili všetky relevantné dôkazy, pričom v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z § 191 ods. 1 CSP v spojení s čl. 15 Základných princípov CSP dospeli k správnym skutkovým zisteniam o zásahu žalovaného do pozemku žalobkyne parcelného č. XXXX v rozsahu 1 m². Napokon vypracovaný doplnok č. 1 k znaleckému posudku č. 7/2015 vypracovaný znalcom M. G., E., nevykazuje znaky nezákonne získaného dôkazu len preto, že bol vypracovaný na základe iného zadávateľa. Pokiaľ k realizácii oplatenia susediacich pozemkov sporových strán došlo na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktorého podkladom bol znalecký posudok, pre overenie správnosti uloženej povinnosti v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu bolo nevyhnuté a logické a v súlade aj so zásadou hospodárnosti vychádzať zo záverov znaleckého posudku č. 7/2015, ktorého závery už boli sporovými stranami rešpektované. V danom prípade hodnotiaca úvaha zodpovedá zásadám formálnej logiky, vychádza zo zisteného skutkového stavu a rozhodnutie vo veci samej vykazuje funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a výsledkami vykonaného dokazovania.

15. K namietanému hodnoteniu dôkazov odvolacím súdom dovolací súd uvádza, že nesúhlas dovolateľa s procesným postupom odvolacieho súdu, s hodnotením dôkazov nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP, vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre

rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a pod. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP), v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP; v preskúmvanej veci však dovolací súd takúto vadu nezistil.

16. K argumentácii dovolateľa o nevysporiadaní sa so všetkými uplatnenými námietkami odvolacím súdom, dovolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. (Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

17. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v podstatnom rozsahu zhrnuté v bode 13. tohto rozhodnutia, ako aj v bodoch 23. a 24. napadnutého rozhodnutia vrátane odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ich organickej jednotke tvoriacej jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/2008, I. ÚS 350/2009), spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí vyplývajúce z ustanovení § 220 ods. 2 CSP a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne. Odôvodnenie zodpovedá základnej, formálnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Výsporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle § 387 ods. 3 CSP. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06), čo sa netýka preskúmvanej veci.

18. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

19. Obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka (strany) konania. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán konania vrátane ich dôvodov a námietok.). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

20. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že konanie nie je zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv dovolateľa a s tým spojeného jeho práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania uplatneného v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je daná.

21. Na základe uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol v súlade s § 447 písm. c) CSP.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobkyne, ktorej priznal nárok na ich náhradu proti žalovanému v plnom rozsahu v súlade s § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.